

BILL TÖRTÉNETE

Háborús lázban égett az a New England-i város, ahová minket, plattsburgi fiatal tiszteket beosztottak. Hízelt a hiúságunknak, hogy a város előkelőségei elhívtak otthonukba, hősnek éreztük magunkat. Volt ott szerelem, ünneplés és háború; felemelő pillanatok és a vidámság percei váltogatták egymást. Végre az élet sűrűjében éreztem magam, és a nagy lelkesedés kellős közepén fölfedeztem az italt. Elfeledkeztem családom határozott figyelmeztetéséről és fenntartásairól az ivással kapcsolatban. Hamarosan elhajóztunk a tengeren túlra. Nagyon magányos voltam, és megint a pohár után nyúltam.

Angliában szálltunk partra. Fölkerestem a Winchester-katedrálist. Mélyen a hatása alá kerülve bolyongtam kint egy ideig. A szemem egyszer csak megakadt egy régi sírkő feliratán.

„Itt fekszik egy hampshire-i gránátos,
Akit úgy ért a halál,
Hogy egy hideg sört ivott.
Egy jó katonát sose felejtene el,
Akár muskétától,
Akár korsótól patkolt is el.”

Baljós figyelmeztetés volt, de elmulasztottam eszembe vésni.

A messzi háború huszonkét esztendő veteránjaként tértem haza. Vezetőnek hittem magam, hiszen csapattársaim elismerő kitüntetésben részesítettek. Úgy képzeltem, vezetői tehetségem majd nagyvállalatok élére juttat, amelyeket a legnagyobb magabiztossággal fogok irányítani.

Esti jogi tanfolyamot végeztem, és egy biztosítótársaságnál sikerült nyomozóként elhelyezkednem. Megvolt bennem a siker utáni vágy. Majd én bebizonyítom a világnak, hogy fontos ember vagyok! Munkám a Wall Streetre is eljuttatott, és lassan érdekelni kezdett a tőzsde. Sok ember veszítette el ott a pénzét, de néhányan nagyon meggazdagodtak. Miért ne tudnék én is? A jog mellett gazdaságtant és kereskedelmet is tanultam. Potenciális alkoholista lévén majdnem kibuktam a jogi karról. Az egyik záróvizsgán túl részeg voltam ahhoz, hogy akár gondolkozni, akár írni tudjak. Bár akkoriban még nem ittam állandóan, feleségemet zavarta a dolog. Hosszú beszélgetésekre került sor közöttünk, de én azzal csitítottam balsejtelmeit, hogy a zseniális emberekben a legjobb ötletek akkor születnek meg, amikor ittas állapotban vannak. Így jöttek létre a legnagyobb filozófiai rendszerek is.

Tanulmányaim vége felé rájöttem, hogy a jogot nem nekem találták ki, a Wall Street csábító forgataga viszont megragadott. Példaképeim az üzleti és pénzügyi világ sikeres emberei voltak. Az ivászatnak és spekulációnak ebből az ötvözetéből kezdtem erőt kovácsolni, de később mindez visszaütött, mint egy bumeráng, és letaglózott. Szerényen éltünk, és felesé-

gemmel megtakarítottunk ezer dollárt. Értékpapírokba fektettem, amelyek akkor elég olcsók voltak, és nem nagyon keresték őket. Joggal képzeltem, hogy e papírok értéke egyszer majd rohamosan megindul fölfelé. Nem sikerült meggyőzőnöm a bróker barátaimat, hogy személyesen is küldjenek ki tanulmányozni a vállalatokat, de feleséggemmel úgy határoztunk, így is belevágunk. Azt az elméletet állítottam föl, hogy a legtöbb ember azért veszít a tőzsdén, mert nem ismeri a piacot. Később aztán sok egyéb okkal is volt módom megismerkedni.

Feladtuk állásunkat, és elrobogtunk egy motorke-rékpáron – az oldalkocsiban volt a sátor, néhány takaró, a váltás ruha s három vaskos kötet pénzügyi tájékoztató kézikönyv. Barátaink úgy vélték, nem árta-na nekem egy elmekórtani kivizsgálás. Talán igazuk is volt. Volt valami sikerem a spekulációval, úgyhogy összejött egy kis pénz, de egyszer egy hónapot dolgoztunk egy farmon, hogy ne kelljen hozzányúlni szerény tőkénkhez. Hosszú időre ez volt az utolsó becsületes kétkezi munka számomra. Az Egyesült Államok egész keleti részét bejártuk egy esztendő alatt. Az év végén a Wall Streetnek küldött jelentéseim nyomán egy jó álláshoz jutottam, ráadásul sok költségemet is elszámolhattam. Egy opció érvényesítése még több pénzt hozott, s abban az évben sok ezer dolláros haszonra tettünk szert.

Az elkövetkező néhány évben a szerencse pénzzel és dicsőséggel szórta be utamat. Befutottam. Megállapításaimhoz és elképzeléseimhez sokan igazodtak milliós

papírjaikkal. Még tartott a húszas évek végének nagy fellendülése. Az ivás fontos és felvillanyozó szerepet kezdett játszani az életemben. Harsány beszélgetésekbe bonyolódtam külvárosi jazzklubokban. Mindenki ezreket költött, és milliókról fecsegett. A gúnyolódók gúnyolódhattak, és mehettek a fenébe. Lett egy csomó érdek-haverom.

Az ivászat egyre komolyabb méreteket öltött, folyamatosan ittam egész nap és majdnem minden éjjel. Barátaim figyelmeztetései veszekedésekben végződtek, végül magányos farkas lett belőlem. Sok szerencsétlen jelenet játszódott le fényűzően berendezett lakásunkban. Igazából nem csaltam meg a feleségemet, mert a hitvesi hűség, amit néha a részegség is megkönnyített, visszatartott az efféle kínos ügyektől.

1929-ben kitört rajtam a golfszenvedély. Rögvest vidékre utaztunk: a feleségem azért, hogy tapsoljon, amikor elindulok, hogy megelőzzem Walter Hagent. Az ital azonban sokkal gyorsabban ért utol engem, mint ahogy én zárkóztam föl Walter mögé. Kezdtem reggelenként remegni. A golf ürügy volt, hogy éjjelnappal igyak. Remek dolog volt furikázni az exkluzív golfpályán, ami legénykoromban oly nagy ámulatot keltett bennem. Szereztem egy tökéletes, cserszínű zakót is, amelyben igen jó módúnak néztem ki. A helybéli bankár meglepődött, és kételkedő tekintettel figyelt, ahogy vastag csekkfüzettel száguldoztam ki-be a pénztárból.

1929 októberében váratlanul elszabadult a pokol a New York-i tőzsdén. Az egyik ilyen szörnyű nap után

a hotel bárjából eltámolyogtam egy ügynöki irodába. Nyolc óra volt – a pénzpiac már öt órája zárva. A távirógép még mindig kopogott. Mereven bámultam a szalag pár centis darabjára, amelyen az „XYZ-32” felirat érkezett. Reggel még 52 volt. Végem volt, és így járt sok barátom is. Írták az újságok, hogy sokan a nagy bankok felhőkarcolóiról vetették magukat a halálba. Ettől elborzadtam. Én nem ugrom! Visszamentem a bárba. Barátaim tíz óra óta több milliót veszítettek – na és? Holnap újra feljön a nap. Ahogy ittam, visszatért belém a régi, erős elhatározás, hogy győzni akarok.

Másnap reggel telefonáltam egy montreali barátomnak. Neki elég sok pénze maradt, és úgy gondolta, jobb lesz, ha Kanadába megyek. A következő tavaszra már megszokott életünket éljük. Úgy éreztem magam, mint az Elbától visszatért Napóleon. Rám nem vár Szent Ilona! De megint rászoktam az ivásra, és nagylelkű barátom kénytelen volt elbocsátani. Ekkor viszont egyetlen fillér nélkül maradtunk.

Feleségem szüleihez költöztünk. Találtam munkát, de aztán elvesztettem azt is egy taxisofőrrel történt botrány miatt. Szerencsére senki sem tudhatta előre, hogy ezután öt évig nem lesz rendes foglalkozásom, s hogy alig leszek józan ez idő alatt. Feleségem egy áruházban kezdett el dolgozni, és amikor kimerülten hazaérkezett, engem rendszerint tökrészen talált. Tőzsdei ügynökségek nem szívesen látott báméskodója lett belőlem.

Az ivás megszűnt fényűzés lenni. Szükségletté vált. Megszokott dolog lett a napi két, sokszor három üveg

feketén szerzett gin. Néha egy-egy kisebb ügylet hozott pár száz dollár bevételt, s akkor elindultam a bárrokba és az üzletekbe, hogy számláimat rendezzem. Ez így folytatódott, megállás nélkül. Kezdtem nagyon korán fölébredni, és olyankor erősen remegtem. Ha egyáltalán akartam reggelizni, akkor előtte meg kellett innom egy nagy pohár gint, s mellé még vagy fél tucat üveg sört. Ennek ellenére még mindig azt hittem, ura vagyok a helyzetnek. Voltak még néha józan időszakok az életemben, és ezek új reményeket ébresztettek a feleségemben.

A dolgok aztán fokozatosan rosszabbodtak. A ház a jelzálog-hitelező tulajdonába került, anyósom meghalt, feleségem és apósom pedig megbetegedett.

Akkor kaptam egy ígéretes üzleti lehetőséget. A részvények 1932-ben mélyponton voltak, s valahogy összehoztam egy vásárlói csoportot. A haszonból nekem is bőségesen jutott volna. Ekkor egy óriási tivornyába kezdtem, és a lehetőség elúszott.

Észhez tértem. Ennek véget kell vetni. Láttam, hogy nem ihatok még egy pohárral sem. Örökre elegendem lett. Egy csomószor tettem már szívhez szóló fogadalmat korábban is, de a feleségem most boldogan látta, hogy ezúttal komolyan gondolom. És úgy is gondoltam.

Nem sokkal ezután részegen érkeztem haza. Nem volt veszekedés. Hová lett a nagy elhatározásom? Egyyszerűen nem tudtam. Eszembe sem jutott. Valaki odatolt elélem egy italt, és én elfogadtam. Megőrültem? Eltűnődtem rajta, mert az előrelátásnak ez az ordító hiánya már örülségnek tűnt.

Felelevenítve elhatározásomat, újra próbálkoztam. Egy kis idő múltán az önbizalom helyét lassan az elbizakodottság foglalta el. Már nevetni is tudtam, amikor a kocsmákra gondoltam. Majd én megmutatom! Egyik nap bementem egy kávéházba, hogy telefonáljak. Nem sokkal később már a pultot vertem, azt kérdezve magamtól, hogy történhetett ez. Ahogy a whisky a fejembe szállt, azt mondtam magamban, hogy legközelebb majd jobban vigyázok, de most már jól berúgok. Meg is tettem.

Sosem fogom elfelejteni a másnap reggeli lelkifurdalást, iszonyt és reménytelenséget. A harc megvívásához szükséges bátorság nem volt sehol. Gondolataim ellenőrizhetetlenül csapongtak ide-oda, a közelgő veszedelem rettenetes érzése fogott el. Alig mertem átmenni az útesten. Félttem, hogy összeesem, és elgázol egy teherautó a félhomályban, mert még egészen ki sem világosodott. Egy éjjel-nappali ivóban hozzájutottam jó néhány pohár sörhöz. Gyötrődő idegszálaim végre megnyugodhattak. Egy reggeli újság arról tudósított, hogy a pénzpiac megint összeomlott. Akárcsak én. A piac majd feltámad, de én nem. Keserves gondolat volt. Megöljem magam? Ne – most ne! Aztán köd ereszkedett elmémre. A gin majd rendbe hozza. Jött két üveg – és a feledés.

Csodálatos mechanizmus a test és a lélek, mert az enyém még két évig elviselte ezt a gyötrelmet. Néha a feleségem lapos pénztárcájából loptam, ha rámtört a reggeli örület és rettegés. Máskor szédelegve imbolgottam egy nyitott ablak vagy a gyógyszeres szekrény előtt, amelyben a méreg volt, és átkoztam magam

gyöngeségemért. Hol vidékre költöztünk, hol megint vissza a városba, ahogy feleségemmel a menekülést kerestük. Aztán jött egy éjszaka, amikor a testi és lelki gyötrelmek már olyan pokoliak voltak, hogy attól féltem, nekirontok az ablaknak, és keretestől, mindenestől kinyomom, és kiugrom. Valahogy sikerült levonszolni a matracomat a földszintre, arra az esetre, ha ki akarnék ugrani. Jött egy orvos, és erős nyugtatókat adott. Másnap már a nyugtatóval együtt ittam a gint. Ez a kombináció hamarosan teljesen kikészített. Környezetem attól rettegett, hogy megőrülök. Jómagam is. Keveset vagy semmit sem tudtam enni, amikor ittam, és tizennyolc kilót fogytam.

Sógorom orvos. Az ő és anyám szívességének köszönhetem, hogy elhelyeztek egy országos hírű kórházban, ahol alkoholisták mentális és fizikai rehabilitációjával foglalkoznak. Az úgynevezett belladonna-kezelés következtében az agyam kitisztult. A hidroterápia és a könnyű torna is sokat segített. A legjobb azonban az volt, hogy találkoztam egy kedves orvossal, aki elmagyarázta, hogy nemcsak önző és esztelen, de testileg és mentálisan egyaránt súlyos beteg is vagyok.

Bizonyos megnyugvással vettem tudomásul, hogy az alkoholista akaratereje elképesztő mértékben meggyöngül, ha az ital elleni hadakozásról van szó, de egyéb vonatkozásban gyakran erős marad. Megvolt a magyarázat érthetetlen viselkedésemre, valahányszor elkeseredetten szerettem volna abbahagyni az ivást. Immár megértve önmagam, nagy remények támadtak bennem. Három vagy négy hónapig ragyogóan mentek

a dolgok. Rendszeresen bejártam a városba, még egy kis pénzt is kerestem. Ez tehát a megoldás, gondoltam: az önismeret.

De mégsem volt az, mert eljött az a rettenetes nap, amikor újra a pohár után nyúltam. Erkölcsei és testi hanyatlásom görbéje meredeken zuhant lefelé. Egy idő után visszatértem a kórházba. Úgy tűnt, ez már az utolsó felvonás, jöhet a függöny. Kimerült és elkeseredett feleségemet tájékoztatták, hogy minden véget ér majd egy delirium tremensben kapott szívrohammal, vagy pedig agylágyulás következik be, valószínűleg egy éven belül. Hamarosan a temetőbe vagy elmeegógyintézetbe kerülök.

Nem volt szükség arra, hogy ezt elmondják nekem. Tudtam, és szinte örömmel fogadtam a gondolatot. Megsemmisítő csapás érte büszkeségemet. Most végre sarokba szorítottak – engem, aki olyan szépeket gondolt magáról, képességeiről és arról, milyen jól le tudja küzdeni az akadályokat. Most el kell süllyednem a sötétségben, csatlakozni a korhelyek végeláthatatlan menetéhez, akik előttem jártak. Szegény feleségemre gondoltam. Végül is sok boldogságban is volt részünk. Mit nem adnék azért, hogy kárpótoljam őt! De most már mindennek vége.

Nincs szó annak az elhagyatottságnak és elkeseredésnek a leírására, amit az önsajnálathoz merülve éreztem. Belesüppedtem az engem körülvevő mocsárba. Ellenfelemler akadtam. Vereséget szenvedtem. Legyőzött az alkohol.

Reszketve, megtört emberként hagytam el a kórházat. A félelem egy kis időre kijózanított. Aztán jött az

első pohár alattomos örülete, és 1934. november 11-én megint belelendültem. Most már mindenki elfogadta, hogy vagy be kell zárniuk valahová, vagy tovább börtönkölök a nyomorúságos vég felé. Milyen nagy a sötétség a pirkadat előtt! Valójában ez volt utolsó dorbézolásom kezdete. Nem sokkal később valami olyan állapotba röpitett, amit én a lét negyedik dimenziójának szeretek nevezni. Megismertem a boldogság, a béke és a hasznosság érzését, életem az idő múlásával egyre csodálatosabb.

Annak a rideg novembernek a vége felé a konyhában ültem és ittam. Megelégedéssel nyugtáztam, hogy elég gin van még elrejtve otthon ahhoz, hogy átsegítsen az éjszakán meg a következő napon. Feleségem elment dolgozni. Azon tűnődtem, el merjek-e dugni egy üveg gint az ágy alá. Mert hajnalban szükségem lesz rá.

Töprengésemből a telefon zökkentett ki. Egy régi iskolatársam vidám hangon kérdezte, eljöhet-e hozzám. *Józan volt.* Emlékezetem szerint már évek óta nem járt józanul New Yorkban. Elképedtem. Az a szóbeszéd járta, hogy alkoholizmusa miatt elzárásra is ítélték. Csodálkoztam, vajon hogyan szökött meg. Természetesen majd megvacsorázunk, és akkor nyugodtan ihatok vele. Az ő érdekével nem törődve, egyre csak az járt a fejemben, hogy felidézzük a régi szép napok hangulatát. Azokban az időkben még repülőgépet is béreltünk, hogy összehozzunk egy nagy bulit. Barátom érkezése valóságos oázis volt a hiábavalóság sivatagában. Pontosan az – oázis. A piások már csak ilyenek.

Nyílt az ajtó, és ő ott állt, kisimult arccal, ragyogva. És volt valami a szemében. Megmagyarázhatatlanul más volt, mint azelőtt. Vajon mi történt vele?

Elé raktam egy italt. Nem fogadta el. Csalódott voltam, és fúrta az oldalamat a kíváncsiság, mi lelte a barátomat. Nem ismertem rá.

– Mondd már meg, mi van veled? – kérdeztem. A szemembe nézett, és mosolyogva csak ennyit mondott:

– Vallásos lettem.

Megdöbrentem. Szóval így állunk. A múlt nyáron még egy örült szeszkegél, most meg vallási téboly áldozata. Még a tekintete is csillogott. Igen, az öregfiú tele volt lelkesedéssel. De hát, az Isten áldja meg, hadd hencegjen! A lényeg az, hogy az én ginem tovább tart, mint az ő prédikációja.

Ő azonban nem hencegett. Száraz tényyszerűséggel adta elő, hogyan jelent meg két ember a bíróságon, és győzte meg a bírót, függessze fel az elzárását. Egy egyszerű vallásos elképzelésről beszéltek és egy gyakorlati cselekvési programról. Mindez két hónappal azelőtt történt, és az eredmény önmagáért beszélt. A dolog működött!

Most azért jött, hogy tapasztalatát megossza velem, ha akarom. Meghökkenett, de érdekelt is a dolog. Valóban érdekelt. Kellett, hogy érdekeljen, mert már semmi reményem nem volt.

Órákig beszélt. Gyerekkori emlékek elevenedtek fölöttem. Szinte hallottam a prédikátor hangját, ahogy ott ültem csöndes vasárnapokon a domboldalban. Aztán jött a sokat ajánlott absztinencia-ígéret, amelyet

én soha nem írtam alá. Felidéztem nagyapám jóindulatú lenézését bizonyos templomba járó emberek és dolgoik iránt, meggyőződését, hogy a szféráknak valóban megvan a maguk zenéje, de tagadta, hogy a lelkésznek joga van meghatározni, ő hogyan hallgassa, és azt, hogyan beszélt a nagyapám mindezekről félelem nélkül, közvetlenül a halála előtt. Rám törtek ezek az emlékek a múltból, és elszorult a torkom.

Újra eszembe jutottak a háborús idők és az a nap a Winchester-katedrálisban.

Mindig is hittem egy nálam nagyobb Erőben. Gyakran töprengtem ilyen dolgokon. Nem voltam ateista. Valójában kevés ember az, mert az ateizmus abba a furcsa feltételezésbe vetett vak hitet jelenti, hogy a világegyetem a nagy semmiből keletkezett, és cél nélkül száguld a semmibe. Szellemi hőseim, a vegyészek, a csillagászok, de még az evolúció hívei is mind azt mondják, hogy hatalmas erők és törvények működnek. A látszat ellenére sem kételkedtem abban, hogy az egésznek mindent átfogó ritmusa és rendeltetése van. Hiszen hogyan lenne lehetséges olyan sok pontos és változtathatatlan törvény értelem nélkül? Egyszerűen hinnem kellett az Egyetemes Lélekben, amely nem ismer sem időt, sem korlátokat. De csak eddig jutottam.

Itt vált el utam a lelkészekről és a világ vallásaitól. Amikor egy személyes Istenről beszéltek nekem, aki maga a szeretet, az emberfölötti erő és az útmutatás, akkor ingerült lettem, és elmém bezárult az efféle teóriák előtt.

Ami Krisztust illeti, elismertem, hogy egész biztosan nagy ember volt, akit nem túl hűségeen követnek

azok, akik magukénak vallják Őt. Erkölcsi tanítása kiváló. Elfogadtam belőle a nekem megfelelő és nem túl nehéz részeket. A többivel nem törődtem.

A vallási viták által előidézett háborúktól, az álszenteskedéstől és a máglyáktól felfordult a gyomrom. Őszintén kételkedtem abban, hogy mindent összevetve bármi jót is hozott a vallás az emberiségnek. Ha annak alapján ítélem meg, amit Európában meg azóta láttam, akkor Istennek ugyancsak kis befolyása van az emberek ügyeire, és az Emberi Testvériség nem egyéb kegyetlen tréfánál. Ha van ördög, akkor inkább ő a Világ Ura, és engem biztosan a markában tart.

Barátom azonban ott ült előttem, és határozottan kijelentette, hogy Isten megtette érte azt, amit ő képtelen volt megtenni önmagáért. Az emberi akarat cserbenhagyta, az orvosok gyógyíthatatlannak nyilvánították. A társadalom már azon volt, hogy bezárja. Akárcsak én, ő is beismerte a teljes vereséget. És akkor valójában föltámadt a halálból. Egyszer csak fölemeltek a szemétdombról, méghozzá az életnek minden adiginál magasabb szintjére.

Vajon belőle fakadt ez az erő? Nyilvánvalóan nem. Mert őbenne sem volt több erő akkor, mint bennem, azaz semmi.

Ez padlóra vitt. Úgy látszott, a vallásos emberek végül is igazuk van. Valami működésbe lépett itt az emberi szívben, ami megtette a lehetetlent. A csodáról alkotott fogalmamat azon nyomban teljesen átértékeltem. Mindegy, mi volt a múltban, ott ült a csoda velem szemben, a konyhaasztalnál. És fantasztikus hírt harsogott.

Láttam, hogy a barátom nem csupán belső átalakuláson ment keresztül. Egészen más lett az alapállása. Gyökerei új talajba kapaszkodtak.

Barátom élő példája ellenére megmaradtak azonban bennem a régi előítélet nyomai. Az isten szó még mindig bizonyos ellenszenvet ébresztett bennem. Amikor egy személyes Isten került szóba, még erősebb lett ez az érzés. A gondolat nem tetszett. El tudtam fogadni olyan fogalmakat, mint az Alkotó Értelem, Világelme vagy a Természet Szelleme, de az Egek Ura gondolatát elutasítottam, bármilyen szeretettel viseltetik is irántunk. Beszéltem azóta egy csomó emberrel, akik ugyanígy látták a dolgot.

Barátom valami olyat vetett föl, ami akkor szokatlan eszmének tűnt. Ezt mondta:

– *Miért nem választasz egy saját elképzelésed szerinti istenfogalmat?*

Ez a felvetés telibe talált. Felolvasztotta azt az intellektuális jéghegyet, amelynek árnyékában élve oly sok éven át dideregtem. Végre a napfényben álltam.

Már csak attól függött az egész, hogy hajlandó vagyok-e hinni egy nálam hatalmasabb Erőben. Az elinduláshoz semmi többet nem kellett tennem. Láttam, hogy innen elindulhat a fejlődés. Ha teljes mértékben hajlandó vagyok rá, én is felépíthetem ugyanazt, amit a barátom. Hajlandó vagyok erre? Természetesen igen!

Így végre meg voltam győzve arról, hogy Isten tördik velünk, emberekkel, ha eléggé akarjuk Őt. Végre láttam, éreztem és hittem. A gőg és az előítélet hályoga lehullott szememről. Egy új világ tárult fel előttem.

A katedrális-élmény valódi jelentősége hirtelen világos lett számomra. Akkor egy futó pillanatra szükségem volt Istenre, és akartam is Őt. Megvolt bennem az alázatos készség, hogy hozzám jöjjön – és Ő eljött. De jelenlétének érzetét hamarosan kioltotta a nagyvilág lármája – leginkább az, ami bennem volt. Azóta is mindig így történt. Hogy milyen vak voltam!

A kórházban utoljára szakítottak el az alkoholtól. A kezelés bizony nagyon okos dolog volt, minthogy már a delirium tremens tünetei mutatkoztak rajtam.

Ekkor alázatosan följánlottam magam Istennek, ahogy akkor fölfogtam Őt, tegyen velem, amit akar. Gondoskodása és irányítása alá helyeztem magam, minden fenntartás nélkül. Életemben először beláttam, hogy önmagam semmi sem vagyok, Nélküle elveszek. Könyörtelenül szembenéztem bűneimmel, és hajlandóvá váltam arra, hogy újonnan talált Barátom eltávolítsa őket, még hozzá mindenestül. Azóta nem ittam.

Iskolatársam meglátogatott, és én minden problémámat és fogyatékoságomat feltártam neki. Összeállítottuk azoknak az embereknek a listáját, akiket megbántottam, és akikre neheztelek. Kijelentettem, hogy teljességgel hajlandó vagyok felkeresni ezeket az embereket, és beismerni, hogy hibáztam. Anélkül, hogy bírálattal illetném őket, kész voltam helyrehozni az összes ilyen ügyet, amennyire csak képességeimből futotta.

Próbára kellett tennem gondolkodásomat a bennem lévő új istentudat szellemében. A megszokott észjárás ilyenképpen szokatlan észjárássá változik. Ha elbizonytalanodom, jobb, ha csöndben ülve maradok,

és csak iránymutatást és erőt kérek a problémáimmal való szembenézéshez, az Ő szándékai szerint. Ne magamért imádkozzak, hacsak azért nem, hogy hasznos lehessenek mások számára. Csak így remélhetem, hogy megkapom, amit kértem, mégpedig bőségesen.

Barátom azt ígérte, ha mindezt megteszem, új viszonyba kerülök Teremtőmmel, és útmutatást kapok eljövendő életemre, ami megoldást jelent minden problémámra. A dolgok új rendjének megteremtéséhez és megőrzéséhez a fő követelmény az Isten erejébe vetett hit, elegendő hajlandósággal, őszinteséggel és alázattal párosulva.

Mindez egyszerű, de nem könnyű, meg kellett fizetni az árát. Föl kellett számolni az énközpontúságot. Mindent föl kellett ajánlanom a Világosság Atyjának, aki mindannyiunk felett uralkodik.

Forradalmi és drasztikus javaslatok voltak ezek, de abban a pillanatban, amint maradéktalanul elfogadtam őket, a hatás felvillanyozott. A győzelem érzése töltött el, valamint olyan békesség és derű, amelyet azelőtt sohasem ismertem. A legteljesebb bizalom élt bennem. Úgy éreztem, hogy valaki fölemelt, és mintha a hegyek erős, tiszta szele söpört volna át meg át rajtam. Isten a legtöbb emberhez fokozatosan érkezik, de a rám gyakorolt hatása villámgyors és mélyreható volt.

Pánik vett rajtam erőt. Meglátogattam az orvos barátomat, hogy megkérdezzem tőle, nem örültem-e meg. Érdeklődve hallgatta elbeszélésemet.

Végül megcsóválta a fejét, és így szólt:

– Valami történt magával, amit nem értek. De jól teszi, ha ebbe belekapaszkodik. Annál csak jobb lehet,

mint ami idáig volt. – Ez a derék orvos most már sokakkal találkozhat, akiknek ilyen élményei vannak. És tudja, ezek az élmények valódiak.

Míg a kórházban feküdtem, az a gondolatom támadt, hogy ezer és ezer reménytelen állapotban levő alkoholista van még, aki örülne, ha megkapná azt, ami nekem csak úgy megadatott. Talán segíthetnék néhányukon, azután ők továbbadnák azt másoknak.

Barátom hangsúlyozta, hogy ezeket az elveket feltétlenül alkalmaznom kell életem minden megnyilvánulásában. Mindenképpen elengedhetetlen az, hogy én is foglalkozzam másokkal, úgy, ahogy ő tette velem. „A hit tettek nélkül halott” – idézte Szent Jakab tanításából. Milyen megdöbbenően igaz ez az alkoholistára! Mert ha az alkoholista másokért végzett önfeláldozó munkával nem tökéletesíti és nem mélyíti el spirituális életét, akkor nem lesz képes túlélni a rá még biztosan váró megpróbáltatásokat és mélypontokat. Ha nem dolgozik ezen, biztosan újra inni kezd, és ha iszik, egészen biztosan meghal. És akkor aztán ténylegesen meghal benne a hit. Mindez ránk is igaz.

Feleségemmel együtt nagy lelkesedéssel fogadtam a gondolatot, hogy segítsek más alkoholistáknak problémáik megoldásában. Szerencsésen alakult így, mert régi üzlettársaim másfél évig kételkedtek bennem, s ez alatt az idő alatt kevés munkát találtam. Nem éreztem magam valami jól akkoriban, és újra meg újra elfogott az önsajnálat és a neheztelés. Ez néha közel sodort ahhoz, hogy újra igyak, de hamarosan rájöttem, hogy ha minden más megoldás csődöt mond is,

egy másik alkoholistával való munka megmenti a napomat. Sokszor mentem kétségbeesve régi kórházamba. De csodálatosan fölemelő érzés volt, és helyre tett, ha ott beszéltem valakivel. Ez jó életstratégia akkor, amikor rosszul mennek a dolgok.

Ettől kezdve sok tartós barátságra tettünk szert, és egy olyan közösség jött létre, amelyhez tartozni csodálatos érzés. Valóban örömet találunk az életben, még a gondok és nehézségek közepette is. Családok százait láttam olyan útra térni, amely valóban vezet valahová. Láttam, hogyan rendeződnek a legképtelenebb családi bonyodalmak, hogyan szűnik meg az ellenségeskedés és a keserűség. Láttam embereket kijönni az elmeógyógyintézetből, hogy újra elfoglalják igazi helyüket családjuk és környezetük életében. Az üzletemberek és szakemberek visszanyerték tekintélyüket. Alig akadt olyan baj és nyomorúság, amit ne sikerült volna legyőznünk. Az egyik nyugati városban és környékén ezer tagunk van, plusz a családjaik. Gyakran találkozunk, így az újonnan érkezők megtalálhatják azt a közösséget, amire vágnak. Ezeken a kötetlen összejöveteleken gyakran 50–200 ember vesz részt. Létszámban és erőben egyre gyarapodunk.*

Egy alkoholista pohárral a kezében nem valami lenyűgöző látvány. A velük vívott küzdelmünk hol vesződséges, hol komikus, hol pedig tragikus. Egy szegény fickó otthonomban követett el öngyilkosságot. Nem tudta vagy nem akarta megérteni életformánkat.

* 2007-ben több mint 114 000 A.A.-csoport működött.

De rengeteg vidámság is van mindebben. Azt hiszem, egyesek ugyancsak meglepődnének, ha látnák, mennyire evilágra valók és életvidámak vagyunk. Mégis a felszín alatt halálosan komoly dologról van szó. A hitnek napi huszonnégy órán keresztül kell működnie bennünk és közöttünk, különben végünk van.

A legtöbben úgy érezzük, nem kell már tovább keresnünk az utópiát. Velünk van, itt és most. Barátom konyhánkban előadott egyszerű beszéde minden nap folytatódik, egyre szélesebb körben, békét hozva a földre és jó akaratot az embereknek.

Bill, az A.A. társalapítója

1971. január 24-én hunyt el.